
Публикуван на: 16-07-2006

Източник: [Портал Европа](#)

Питър Шон лей Бери

”Бог е обвинил човека в тайна, мъжът обвинява в тайна властта, а жената - секса”, смятат Сивата и Тънката жена от приказката на ирландския писател Джеймс Стивънс ”Златното гърне”. Те очевидно са обичали тайните, смятайки ги за оръжие и приятел, което не е толкова учудващо, като се има предвид, че повечето хора, се наслаждават на тайните и се стремят да ги разпространяват колкото се може по-бързо.

Правителствата са особено пристрастени към секретността. Това вероятно не е толкова изненадващо, като се вземе предвид, че целта на политическото управление е стремежът към власт. Тъй като управлението като цяло е мъжка дейност, не е трудно да се открие истината в думите на Стивънс, писани преди повече от век.

Наистина стои под въпрос дали може да се постигне управление без секретност. Когато министърът му оказва натиск да въведе политика на ”Отворено Правителство” героят от британската комедия ”Да господин министър” сър Хъмфри Апълби почти получава апоплектичен удар. ”Отвореното правителство”, обяснява той със зачервено лице, ”е противоречие на термини: можеш или да си ”отворен”, или да ”управляваш”, но не и двете едновременно.

Такъв начин на мислене стоеше зад британската съпротива срещу откриването на заседанията на Съвета на министрите за пресата и камерите. Според тях властта ще продължи да се упражнява тайно. Ако покрива на тайната се повдигне от заседанията на Съвета на Европейския Съюз, тогава истинските дебати ще се провеждат другаде, може би в коридорите или дори в тоалетните.

Подобна съпротива се наблюдава при всеки опит да се пробие завесата на тайнствеността от залите за дебати. Според много британци вкарването на телевизионните камери в ”кухнята” на парламента ще доведе до бърз край на демокрацията.

Ако хората можеха да видят как при денонощните обсъждания на някакви отвлечени мерки за земеделските субсидии Камарата на Общините е на практика празна, то по каква причина биха продължили да гласуват на изборите?

Разбира се те са прави, въпреки че не е политически приемливо да се признава. Парламентът и правителството не предизвикват почитта и уважението, на които се радваха преди. Разбира се причината на спада на уважението не може да се търси само в откритостта.

Това, което не е било проучвано-защото като аксиома се смята, че откритостта по принцип е добра- е цената на общата отвореност; сложните обществени консултации и процедури, забавянията и въпросите, нуждата всичко да се документира, нуждата да се представи обосновано решение за всяко действие, отчаяното желание да се избегнат рисковете и от там обвиненията, и ако е

възможно да се избегнат всякакви действия въобще. Стръмното увеличение на приходите от предоставянето на консултантски услуги за общественения сектор през последните години е пряко последствие от тази политика.

Този минус на отвореността рядко се изследва, но трябва да бъде взиман предвид. Ние смятаме, че прозрачността ще спре корупцията и ще помогне за подобряването на политиката. На практика корупцията и лошото управление продължават да са широко разпространени, въпреки че няма свидетелства корупцията на ниво ЕС да е по-лоша от тази по други нива.

Въпреки това ние чувстваме, че хората имат право да знаят как са управлявани и да виждат как това става. Виждането на самия процес на управление, обаче води до неудовлетвореност, тъй като обществените очаквания са винаги по-високи от това, което може да се изпълни.

С този начин на мислене и очаквания аз изгледах във вторник частта от първото излъчвано по Интернет заседание на Съвета на министрите от ЕС, което в случая бе срещата на финансовите министри. На европейската среща през миналия месец австрийците оказаха натиск върху колегите си за постигане на споразумение, а сега новото финландско председателство показва, че възнамерява решението бързо да бъде изпълнено.

Очаквах излъчването да бъде рутинно и скучно и то прекрасно отговори на очакванията ми. В същност как да бъде по друг начин, след като голяма част от процеса на управление е тайна, изисква голям обем предварителни знания, изпълнена е със специфичен жаргон и е просто безинтересна- дори и за участниците, камо ли за зрителите. Все пак именно по тази причина министрите правят пресконференции.

Бившият британски министър на търговията Алан Кларк пише следното за заседание на Съвета на министрите от 5 октомври 1987 г. "Напълно пропилян ден в Съвета на министрите. Нито решения, нито нищо. Не мога да си спомня какво обсъждахме, въпреки че заседанието завърши преди час, а бележките, които получих от Външно за непредвидени ситуации, бяха шест страници. Докладът с данните тежеше четири килограма. Вероятно е било за сорго. Винаги става дума за сорго, понякога за сорго и царевица".

Ако трябваше да пише за срещата във вторник, вероятно нямаше да му се наложи да прави големи промени.

Ако това не беше първата подобна среща, излъчвана по телевизията, няма причина да се съмняваме, че щеше да бъде проследена само от няколко служители. Въпросът е, че бе взето едно странно решение-илюстрация на неработещият компромис, който е постигнат- да бъдат заглушени части от срещата, които са твърде проблемни за чувствителните уши на публиката.

Това, което никой не е преценил, е че когато се затъмни екранът, обикновените зрители веднага решават, че зад него се случват всякакъв вид корупционни и морално неприемливи действия.

Подобни на факта, че скучните дискусии за мандата на Европейската Инвестиционна Банка бяха само прелюдия към тайните дискусии за новия общоевропейски Данък общ доход и възстановяването на глобите за проява на "еврокритицизъм".

Хората могат да приемат, ако важна информация за сигурността или личните данни не се разпространява, иначе ако ще провеждаш открита среща тя трябва да бъде напълно открита.

Иначе упражняването на прозрачност ще бъде буквално изпълнено с черни дупки. Изберете едното или другото, но моля ви не се опитвайте да бъдете едновременно прозрачни и секретни!

(статията е публикувана в EUobserver)

Портал ЕВРОПА припомня, че след постигнато през миналия месец споразумение между

лидерите на ЕС, във вторник за пръв път бе излъчено на живо по Интернет заседание на Съвета на ЕС. Заседанието на финансовите министри бе излъчено само отчасти и не предизвика широк интерес.

В сряда Европейския Парламент реши да отпусне 1 млн. евро за пилотен проект за създаване на Интернет телевизия на парламента, която да помогне за подобряване на прозрачността и да повиши обществения интерес и доверие към институцията.

Един от главните приоритети на новото финландско председателство на ЕС е именно постигането на прозрачност в работата на европейските институции и повишаването по този начин обществената подкрепа за ЕС